

СУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ" – ГР. НОВИ ПАЗАР
ул. „Кирил и Методий" 15, п.к. 9900,
e-mail: info-2700047@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Директор на СУ „Васил Левски"

/Даниела Ангелова/
име, фамилия подпис, печат

СЪГЛАСУВАЛ:
Кмет на община Нови пазар

/Георги Георгиев/
име, фамилия подпис, печат

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

на Средно училище „Васил Левски"

гр. Нови пазар, ул. „Св. Св. Кирил и Методий" №15

I. Общи положения

Планът за защита при бедствия на СУ"Васил Левски" е разработен на основание чл.36 ал.1 от Закона за защита при бедствия и е съобразен с изискванията на следните нормативни актове: Наредба № РД-07-2 от 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд *(изм., ДВ бр. 25 от 30.03.2010 г)* Наредба за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита *(изм.ДВ бр. 16 от 19 февруари 2013г.)* и Наредба за реда за изграждане, поддържане и използване на колективните средства за защита (*изм. и доп. ДВ. бр.16 от 19 Февруари 2013г.).*

Планираните мерки за защита при бедствия на *персонала на СУ „Васил Левски"* се базират на прогнозирането на възможните рискови фактори за обекта и последиците от тях. Те са резултат от анализ на: географското разположение на *СУ „Васил Левски"*; изградената инфраструктура; дейностите, които осъществява; състоянието на комуникациите и реалните възможности за действие на ръководството и персонала при бедствия или извънредни ситуации.

Целта на плана е:

1. Да се прогнозират вероятните бедствия и извънредни ситуации, които е възможно да възникнат на територията на *СУ „Васил Левски"* и очакваните последици от тях.

2. Да се създаде организация за защита на живота и здравето на хората /работещи и пребиваващи/ в обекта при възникване на бедствия или извънредни ситуации.

3. Да се разпределят отговорностите на органите за ръководство на обекта и задачите на персонала при възникване на бедствия или извънредни ситуации.

4. Да се организира ефективно изпълнение на евакуационни, спасителни и възстановителни дейности.

Планът се поддържа в активно състояние чрез:

-изпълнение на превантивни мерки за свеждане до минимум на условията за възникване на бедствени ситуации;

-създаване на условия за нормално функциониране на обекта при усложнена обстановка вследствие възникнали извънредни ситуации;

-обучение на членовете на Щаба за изпълнение на Плана, за поведение и действие при бедствия;

- обучение на персонала за защита при бедствия;

-провеждане на тренировки за изпълнение на Плана веднъж годишно.

Организацията и контролът по изпълнение на задачите произтичащи от Плана за защита при бедствия се възлага на Цветелина Гочева - ЗДУД в *СУ „Васил Левски"*.

1. Характеристика на района - СУ „ Васил Левски „ е разположено на юг от центъра на града, до главна улица с интензивно движение, далече от ЖП, язовир, речна заливна зона, предприятиия с рискови производства и други опасности.

Обектът е разположен в *централната градска част.* Входът и изходът *на СУ „Васил Левски"* са към улица ул. «Св.Св.Кирил и Мтодий» . Видимостта на обекта към улицата е *добра.*

СУ „Васил Левски" е собственост на Община – гр. Нови пазар , ул. «Св.Св.Кирил и Мтодий» № 15, с адрес на управление: гр. Нови пазар, ул «Св.Св.Кирил и Мтодий» № 15. *СУ „Васил Левски"* граничи:

На изток - ул. «Княз Борис» I

На запад - кръстовище

На север – ул. « Св.Св.Кирил и Методий»

На юг- ул. «Братя Миладинови»

Релефът е равнинен с надморска височина 156 м

2. Строителна характеристика

2.1 Категория на строежа съгласно чл.137 от ЗУТ .....

2.2 Обща площ 24450 м^2

2.3 Застроена площ 6650м^2

2.4 Дворно място 17 800 м^2

2.5 Брой на сградите/секциите/ три

. 2.6 Степен на огнеустойчивост на отделните сгради - висока и брой вход-изходи- 5 броя

2.7 Класификация на помещенията в зависимост от функционалната им пожарна опасност

2.8 Вид на сградата според конструкцията - *масивна* .

2.9 Хоризонтално разпределение (вътрешна планировка) на отделните етажи:

Подземен етаж	да
Полуподземен етаж	да
Първи етаж	да
Втори етаж	да
Трети етаж	да
Четвърти етаж	не
Подпокривно пространство	да

2.10 Наличност на:

Скривалище /вместимост - брой хора/ не

Противорадиационно укритие /вместимост-брой хора/ не

3. *СУ „Васил Левски“* е разположен в близост до:

- ЖП гара - не
- Главен път/улица с интензивно движение - не
- Язовир /заливна зона/ - не
- Речна заливна зона - да
- Други хидротехнически съоръжения - няма
- Свлачищни терени - не
- Обекти с рискови производства - няма
- Други опасности: *отопление с природен газ*

4. Основна дейност – учебно-възпитателна дейност

5. Технологични процеси и оборудване - *котли, газопровод*

6. Брой работещи и пребиваващи в обекта:

Общ брой работещи:

От тях:

- администрация – 6 души
- първа смяна - 3
- втора смяна - 3
- дневна смяна - 63
- нощна смяна - няма
- през почивните дни - няма

- охрана – портиер - 1

Максимален брой пребиваващи: 548 /от 6.00 до 18.00 часа/:

- ученици – 485
- работещи - 63

II. Рискове за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия:

1. **Земетресения**
2. **Наводнения**
3. **Снежни бури, поледици и обледявания**
4. **Пожари**

На територията на община Нови пазар могат да възникнат следните бедствия:

1. Земетресения

Земетресенията са природни бедствия, които могат да предизвикат свлачища, наводнения, аварии, епидемии, прекъсване на комуникационни и транспортни връзки и др.

Земетресенията представляват внезапно освобождаване на енергия от земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни. Обемът, където се освобождава енергията, се нарича земетръсно огнище. В земетръсното огнище настъпва разрушение на земната кора по една основна равнина в резултат на което се формира земетръсния разлом. От земетръсното огнище се разпространяват различни по скорост земетръсни вълни, които разтърсват земната повърхност и се възприемат като трусове. Колкото по-голяма енергия се освобождава, толкова те са по-силни. Сеизмичните вълни са еластични вълни, които в реална земна среда се разпространяват във вид на трептения. По своя произход земетресенията се делят на тектонски и вулканични. По дълбочина на хипоцентъра се делят на плитки (до 100 км), междинни (100–300 км) и дълбоки земетресения (300–700 км). Най-разрушителни са плитките тектонски земетресения. Силата на земетресението се оценява чрез два различни по своята физическа същност показателя: сеизмична интензивност и магнитуд. Това става по няколко скали, но най-използваните са две. 12-степенната скала на Медведев-Шпонхойер-Карник измерва интензивността (степента на разрушенията на сгради и съоръжения, на деформации на почвата и степента на психологическото въздействие върху хората). 9-степенната скала на американския учен Чарлз Рихтер характеризира сеизмичната енергия (магнитуда), излъчена в огнището на земетресението (в епицентъра).

Община Нови пазар е разположена в Средиземнотрансазиатския сеизмичен пояс и се характеризира с незначителна сеизмично активност. Най-пряко въздействие върху сеизмичните процеси ще има Североизточния сеизмичен район, който обхваща две зони - Шабленски и Горнооряховска.Очакваната степен на проявление на сеизмична активност е VII-ма по скалата на Медведев - Шпонхойер – Карник.

.

Степен на интензивност на земетръсните зони в България по четири различни скали

Наименование	Степен на интензивност на земетресенията в зависимост от силата на пораженията											
Медведев - Шпонхойер - Карник (Русия)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
Меркали-Канкани-Зиберг (международна от 1923 г.)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Меркали - модифицирана (САЩ)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII
Омори (Япония)	0	1	2	3	4	5		6		7		

На базата на магнитутни така очертаните зони и с отчитане на известни досега характеристики и структурни особености на сеизмичните зони на територията на областта се очертават следните райони:

2. Наводнения

Наводненията представляват временно заливане на значителна част от земната повърхност. Според причините, които ги предизвикват, наводненията се класифицират в две основни групи: природни и техногенни.

Природните наводнения биват:

- наводнения от речни разливи.
- поройни наводнения.

Това са наводненията причинени от:

- неочаквано силно нарастване на оттока в даден участък на речните русла в резултат на обилно снеготопене или на дъждове с голяма интензивност в съответната водосборна област.
- ледоход, който при натрупване на едно място предизвиква прегражданe и подприщване водите на речните корита;
- внезапно натрупани скални или земни маси в речните долини;

Техногенните наводнения са:

- наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;
- наводнения, причинени от преднамерени действия.

Те са предизвикани от:

- скъсване на язовирни стени.
- скъсване на предпазни диги.
- непочистени речни корита и канали.
-задръстване на преливни съоръжения и подприщване на водите във водохранилищата.
- свличания на огромни земни маси в очертанията на водохранилищата и предизвикване повишаване на водните нива повече от височините на язовирните стени.

Според своята интензивност, повторяемост и въздействия наводненията се делят на:

-малки наводнения (I категория)
-опасни наводнения (II категория)
-силно опасни наводнения (III категория)
-опустошителни наводнения (IV категория)
-катастрофални наводнения (V категория)

За Община Нови пазар са характерни наводненията от I група, предизвикани от падането на обилни дъждове или интензивно топене на снеговете. В общината са възможни локални наводнения, проявяващи се в прилежащия речен участък на река Крива.

Техногенните наводнения са непредсказуеми и с неясни последици и са възможни в определена степен за всички водни обекти и хидротехнически съоръжения.

В хидрографско отношение нископланинският и хълмисто-ридов релеф, характерен за територията на община Нови пазар, е разчленен от врязванията на дерета и малки реки от водосбора на река Крива, която се явява основен водоприемник на повърхностно течащите води.

Река Крива е ляв приток на Провадийска река с дължината 48 км. Площта на водосборният басейн е 218 км^2, което представлява 10,2% от водосборния басейн на Провадийска река. На север и изток водосборният басейн на реката граничи с водосборните басейни на реките Канагьол и Суха река притоци на Дунав, а на юг — с водосборния басейн на самата Провадийска река, основен приток — река Серсемдере (десен приток). Река Крива извира от западния край на село Дренци, Община Венец в Самуиловските височини, на 456 м н.в., до село Църквица тече на изток в дълбока, на места проломна долина между Войводското плато(Сърта) на юг и Лудогорското плато на север. След село Църквица завива на юг , където речното корито значително се разширява, като в този си участък разделя Войводското плато (Сърта) на запад от платото Стана на изток. Влива се отляво в Провадийска река на 82 м н.в. при село Енево.

Крива река е с дъждовно-снежно подхранване, с максимален отток през февруари-март, а минимален — август-септември. Средният годишен отток при град Нови пазар е 0,22 m^3/s. По течението на реката са разположени 1 град и 7 села:

- Община Венец — Дренци, Габрица;
- Община Каолиново — Лиси връх;
- Община Никола Козлево — Крива река, Църквица;
- Община Нови пазар — Жилино, Нови пазар, Енево.

В изготвена Предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите, река Крива е посочена като рискова, със степен на риск ВИСОК. В определените значими потенциални наводнения за територията на Басейнова дирекция Черноморски район, река Крива е включена, като воден обект с уязвима зона гр. Нови пазар. Реката преминава през града по дължина, площа която заема: линеен 15 км.; водосбор-120 кв.км. Направени корекции: L-2008, Q 5%-128м3/с, Н диги – 3м.

Опасността от наводнения в Община Нови пазар може да се усилва поради:

- намалена проводимост на отделни участъци на река Крива;
- липсваща или лошо изградена и поддържана канализационна мрежа в отделни квартали на града и съставните селища;
- затлачване с битови отпадъци на отточни канали;
- при продължителни проливни дъждове, съчетано и от преливане (разрушаване) на язовирни стени.

Поройните наводнения /вследствие на интензивни валежи с рядка повторяемост над 60 – 80 л.м^2/ се дължат на голямото количество вода, паднала върху земната повърхност. Когато интензивността на водообразуването надвишава есетствения отточен модул на терена или действителния отточен модул на изградените канализационни и дренажни системи, върху земната повърхност се формират големи обеми вода, които във вид на порои се стичат и запълват ниските теренни форми. Поройните наводнения не са свързани с наличието на речна мрежа и могат да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водния режим в нея.

Особено опасни са поройните наводнения за селищните райони, където водонепропускливите и гладки улични настилки създават условия за големи скорости на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата.

Подобен ефект се получава и в суходолията с голям наклон на дъното и скатовете, където бързата концентрация на оттичащите се води е в състояние да породи катастрофални високи вълни с много малка трайност.

Защитата от поройни наводнения се провежда главно чрез изграждане на дъждовни канализационни системи в селищата, окритите технологични площадки на промишлеността, предпазните събирателни скатови канали, както и чрез дренажни системи в мелиоративните площи на земеделието.

Относно състоянието на защитата от поройни наводнения могат да се направят следните констатации:

- канализационните системи все още не са изградени във всички райони, а там където съществуват, не обхващат цялата територия;
- в преобладаващия брой на селата /отделни райони/ няма канализационна система;
- оразмерителните параметри на съществуващите канализационни системи в много от районите не отговарят на съвременното развитие на урбанизираните територии;
- техническата поддръжка на съществуващите канализационни системи в редица случаи е незодоволителна и не обезпечава отвеждане на водите с проектната обезпеченост.

След продължителен, обилен дъжд, падналите водни маси не могат да се поемат от дъждоприемните оттоци. Съществуващите отводнителни и охранителни канали в отделните райони на общината и наличните сухи дерета са предназначени за приемане на по-умерени количества повърхностни води и ги поемат, ако същите са насочени в техните корита.

Много често пълноводните потоци от интензивни дъждове се насочват по улиците, препълват канализацията за повърхностни води и водата излиза над нивото на бордюрите. Възможно е наводняване на отделни райони от територията на общината. При такива обстоятелства се наводняват приземните етажи, мазетата, сутерените и други помещения, намиращи се под нивото на уличните платна.

Понякога буйните водни потоци разрушават пътните и тротоарните платна, повдигат и изнасят асфалтовите и тротоарните настилки, извличат земни маси с кал, тиня, инертни материали, строителни и битови отпадъци, като запушват канализационната мрежа за повърхностни води. Затлачват се кюнетата на деретата и каналите и се заприщват водостоците, при което се затруднява отвеждането на водата. Подобна ситуация може да предизвика наводняване на големи площи около реката, повреди по пътните и тротоарни съоръжения, заливане на трафопостове, партерни етажи и избени помещения на жилищни и стопански сгради в прилежащата територия, съпроводено с човешки жертви, загуби на животни и материални ценности. Възможно е активизиране на свлачищни и срутищни процеси.

Наводнения от този характер може да се случат през пролетта и есента, когато от листопада се запушат повечето от дъждоприемните шахти и дъждовната вода не може да се поеме от канализационната система.

Наводнения от аварии или неправилно управление на хидротехничеки съоръжения.

Този вид наводнения се дължат главно на две основни причини:

- аварии при големи хидротехнически съоръжения ;

• неправилно управление на язовири, предимно с голям хидравличен капацитет на облекчителните съоръжения.

И в двата случая, особено при първия, в подязовирния участък могат да се получат тежки наводнения, които са особено опасни поради неочакваната им поява, дори и при спокойна хидрометеорологична обстановка.

Неправилна маневра с тези съоръжения /което по принцип се изключва от правилата за тяхното управление/ може да причини внезапно наводнение в подязовирния речен участък.

Наводнение по изкуствени причини може да се получи и при лошо поддържано или не поддържано речно корито след язовирната стена, което по естествен път се превръща в гора.

Защитата от този вид наводнения се води чрез извършване на всички утвърдени дейности по наблюдение и техническа поддръжка на съоръженията, както и чрез спазване на разработените правила за управление на водохранилищата. Допълнително се предприемат и пасивни инженерно-строителни мерки за предпазване на бреговете от технологично изпусканите на води от водохранилищата при профилактични изпитания и преминаване на високите води с нормираната обезпеченост.

Експлоатационната практика показва, че по язовирните стени и съоръженията към тях са възможни различни по вид и обем аварийни ситуации.Това могат да бъдат преминаване на високи води с обезпеченост близка или по-ниска от проектната, повреди във водоотвеждащите и облекчителни съоръжения, като основни изпускатели и преливници, повреди в затворните органи в машинната и електрическа част на съоръженията, свличане на земни маси по скатове или сух мокър откос на язовирната стена, завишени филтрации под или през тялото на стената, необичайни премествания и деформации, както и нарушаване цялостта и стабилността на стената и съоръженията вследствие на земетресение или терористичен акт. Аварийните ситуации в зависимост от причината за възникването им могат да предизвикат различни последици, което не дава възможност предварително да се определят времето, характера и очакваните размери на наводнение.

Обектът попада в заливната зона на *река Крива. Съществува вероятност от наводнение на подземните и приземните части на сградите.*

В резултат на обилни валежи или интензивно снеготопене са възможни *локални наводнявания в района на СУ „Васил Левски“. Съществува вероятност от наводнение на подземните и приземните части на сградите.*

Това ще доведе до значителни разходи за възстановяване на обекта.

3. Снежни бури, поледици и обледявания

Според класификационната схема на "Климатични райони на България и техния климат", територията на община Нови Пазар се намира в Европейско-континенталната климатична област, Умерено-континентална климатична подобласт. Обхваща само един климатичен район, а именно: Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (100-450 м. н. в.). Откритостта на Дунавската хълмиста равнина от север създава условия за нахлуване на студени континентални въздушни маси. Поради тази причина зимата е доста студена, а лятото горещо.

Преобладаващите ветрове са с W, NW, NE посока, но се наблюдават и местни циркулационни системи, като фьона при S и SW нахлувания през студеното полугодие и слабо изявения планинско-долинен вятър, наблюдаващ се по стръмните платовидни склонове при отсъствие на крупно-мащабна атмосферна циркулация през топлото полугодие.

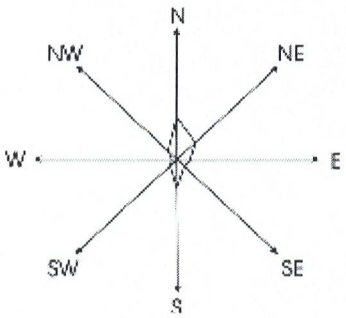

Средната януарска температура е около -2,1°С. Средният брой на дните с температура по-висока от 10°С е между 194 и 210. Пролетните мразове са чести. Прекратяват се едва към 20 април и носят значителни повреди на младите култури. Първите есенни мразове започват от 15 октомври. Дължината на вегетационния период е 6-7 месеца.

Основните фактори обуславящи този тип климат са разположението на общината в югоизточната част на Дунавската равнина и възможността за безпрепятствено нахлуване на северозападни, северни и североизточни въздушни маси. Въпреки относителната близост на Черно море, неговото влияние върху формирането на климата на общината е ограничено, поради преобладаващия западно-източен пренос на въздушни маси.

Средният годишен валеж се движи от 493 до 661 мм, с максимум през юни и минимум през февруари, март. Снежната покривка е доста неустойчива и се задържа около 70 дни. Периодичните засушавания са често явление. Мъгли в района падат главно през есента и се задържат трайно в понижения.

През зимните месеци в обширни райони от областта падат обилни снеговалежи съпроводени с умерен до силен вятър. Снежни бури в месеците декември, януари, февруари и март възникват главно в северната част на общината– образуват се навявания, затрудняващи движението и снабдяването на населението и изхранването на животните.

Важен фактор, определящ дали снеговалежът има бедствен характер, е скоростта на натрупване на снега. Понякога натоварванията от падналия сняг са толкова големи, че се разрушават покриви, а в отделни случаи и цели съоръжения. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места, където възпрепятстват, а често и блокират напълно всички видове транспорт за различни периоди от време и причиняват значителни проблеми в снабдяване на населението с храна, осигуряване на медицинско обслужване, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването.

Ниските температури са причина за обледеняването на електропроводите и други открити комуникационни линии.

Вследствие на усложнената метеорологична обстановка и обилния снеговалеж и снегонавявания е възможно образуване на големи преспи, което би затруднило комуникацията на *СУ"Васил Левски",* както и подходът и изходът от него. Това в най-голяма степен представлява опасност, ако на обекта възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

Снегонавяванията могат да изолират обекта и да затруднят получаването на външна помощ при необходимост. Основна задача на персонала е да поддържа достатъчна степен на проходимост в подходите и изходите на сградата.В *СУ „Васил Левски"* снегопочистването се извършва от непедагогическия персонал съобразно предварително изготвен график.

Красимир Петков следи за своевременното почистване на паркинга, подходите към сградата, покривната конструкция и подстъпите към *СУ „Васил Левски"* .

Най-често се получава заледяване на подходите и изходите към *СУ „Васил Левски"* и по *платната на улиците*, граничещи/ща с *СУ „Васил Левски"* поради, което ще бъде затруднено

придвижването на автомобили и снабдяването на *СУ „Васил Левски“* с материали. *Възможни са проблеми с електрозахранването и водоснабдяването.*

4. Пожари

Пожарите в сгради с масово пребиваване на хора се причиняват основно от човешка дейност – неспазване на технически мерки за безопасност и неизправни технически съоръжения, работещи без контрол отоплителни уреди, палене на открит огън и по-рядко от природни явления – мълнии.

Възникване на пожар в района на обекта е възможно при:

- късо съединение в ел.инсталацията на сградата
- аварии в електрическите уреди, при непозволено използване на нагревателни уреди или открит огън;
- аварии в електрическите уреди при претоварване на електропреносната мрежа;
- в резултат на мълния при нарушена мълниезащита;

Пожар може да се получи и в резултат на термично въздействие от високата температура, отделена при пожари, протичащи извън територията на обекта, но в опасна близост до него.

Основна опасност при евентуално възникване на пожар представляват секторите съдържащи леснозапалими и пожароопасни материали – складови помещения .

Пожар може да възникне и в резултат на пожар в съседен обект, ако същият не бъде овладян и потушен - съществува опасност от евентуалното му прехвърляне на територията на СУ „Васил Левски“ с произтичащите от това последици.

Опасност представлява и *отоплението на природен газ.* При авария е възможно изтичане на газ и съществува опасност от запалване и взривяване.

В сграда начален етап е изградена пожароизвестителна система (ПИС) Захранването на обекта с питейна вода за битови и противопожарни нужди се осъществява от ВиК, гр.Шумен. Предвидени са 2 бр. пожарни хидранти, разположени извън сградата и 10 бр. пожарни кранове в застроената площ на сградата.

Възникването на пожар ще застраши живота и здравето на пребиваващите и обслужващия персонал. Ще доведе до сериозни затруднения в нормалната работа на *СУ „Васил Левски“*. и временно прекратяване на дейността на обекта. Това ще изиска предприемането на специални мерки. За предотвратяване на пожари, в резултат на мълнии, са инсталирани 11бр. броя гръмоотводи на покрива на сградата.

СУ „Васил Левски“ е снабдено с 33 броя пожарогасители от следните видове: 10 бр.*водни, 13 бр.прахови, 3 с въглероден диоксид,* разположени и обозначени в съответствие с действащите нормативни документи.

5. Радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиоактивни вещества.

На територията на община Нови пазар няма АЕЦ или други атомни мощности. Общината отстои на около 350 км от АЕЦ „Козлодуй” и на около 270 км от АЕЦ „Черна гора” намираща се на територията на Румъния.

Община Нови пазар попада извън зоната за неотложни защитни мерки при авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос, поради което ще има достатъчно време за привеждане в действие Плана за защита на населението и националното стопанство при радиоактивно замърсяване в АЕЦ.

Повишаване на радиационния фон на територията на област Шумен е възможно при:
-радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй” и обекти работещи с ядрено гориво;
-трансграничен пренос на радиоактивни вещества;

-аварии с източници на йонизиращо лъчение (производствено-технологични, измервателни, медицински, пътно-транспортни произшествия с превоз на източници на йонизиращи лъчения).

При авария в АЕЦ, радиоактивното замърсяване се формира от изхвърлените в атмосферата радиоактивни вещества, състоящи се от продуктите на делението на ядреното гориво, съставляващи около 200 вида радиоактивни изотопи. Изхвърлените радиоактивни вещества се издигат на височина от стотици метри до няколко километра и се отнасят от въздушните течения на големи разстояния. В резултат на изхвърлянето им в околната среда ще се получи и радиоактивно замърсяване на почвата, растителността, водата и въздуха многократно превишаващо допустимите норми.

При авария в АЕЦ „Козлодуй" област Шумен не попада в 30-километровата зона за аварийно планиране, но по всяка вероятност ще попадне в зона на строг контрол. Въпреки това ще е необходимо провеждане на мероприятия за защита - временно укриване в приспособени за целта помещения, йодна профилактика, раздаване и използване на индивидуални средства за защита и провеждане на дезактивационни мероприятия.

В зависимост от метеорологичната обстановка при средногодишна скорост на вятъра от 2 m/s радиоактивното замърсяване ще достигне до границите на областта след около 20 до 22 часа при възникване на надпроектна радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй" и 2-3 денонощия при трансграничен пренос на радиоактивни вещества. При необходимост, вследствие на усложнена обстановка *СУ „Васил Левски"* . може временно да преустанови дейността си.

В района на *СУ „Васил Левски" няма* обекти, работещи и/или съхраняващи източници на йонизиращи лъчения, аварията, в които да го засегне.

6. Замърсяване с опасни химични вещества вследствие авария в съседен обект

Производствените зони в общините не са диференцирани в общ район.

В близост до *СУ „Васил Левски" няма обекти, чиято близост да е допълнителен рисков фактор.*

III. Мерки за защита на пребиваващите

1. Оповестяване за възникнало бедствие на територията на обекта се извършва чрез-*звънец, по телефон.*

2. Извеждане и евакуация- *съгласно Плана за евакуация.*

3. Използване на индивидуални средства за защита - *осигурените ИСЗ са описани в Приложение №7*

4.Оказване на първа помощ- *извършва се от медицинската сестра в обекта или от екипи от Спешна медицинска помощ.*

5.Издирване и спасяване- *извършва се от аварийната група в обекта* , а също *се разчита на действията на екипите от единната спасителна система за издирване и спасяване.*

6.Транспортиране до болнични заведения-*това ще се извърши с транспортни средства на Спешна медицинска помощ*

1. Мерки за защита при земетресение

Информация за епицентъра и магнитута на възникнало земетресение на територията на община нови пазар ще се получи от Националната Оперативна Телеметрична система за Сеизмологична Информация при Геофизичния институт към БАН.

Ръководството на дейностите при земетресение на територията на *СУ „Васил Левски"* ще се изпълнява от *директора* и от домакина на училището подпомогнат от членовете на Щаба за изпълнение на плана.

Очаква се настъпване на паника сред обслужващия персонал и посетителите в сградата. Поради това е необходимо персонала и посетителите да бъдат своевременно организирано евакуирани.

При усещане на първия трус:

Персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта под ръководството на Иван Стоянов не напускат сградата, освен ако могат да излязат навън за около 10 секунди и заемат най-безопасните места в помещенията – *под рамката на вратата.*

След преминаване на първия трус (около 60 секунди) се извършва следното:

– *Домакинът* информира *директора* на *СУ „Васил Левски“* за обстановката.

Директорът:

организира оглед за уточняване на обстановката в *СУ „Васил Левски“* - наличие на пострадал *персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта*, размер на разрушенията, има ли възникнали пожари, повреди по комунално-енергийната система и др. и определя пътищата за извеждане на пострадалите;

- Дежурните прислужнички изключват електрозахранването;
- *Работник поддръжка* спира водата;
- ежурните прислужнички отключват всички изходи;
- Иван Стоянов организира евакуирането *на персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта* извън сградата на открито място на разстояние по-голямо от височината на сградата/те – спортната площадка, където няма опасност от други срутвания. Не застават под далекопроводи, електрически и тролейбусни мрежи.

- *Работник поддръжка* проверява за наличието на всички *лица* и има ли хора останали в сградата. Ако има пострадали домакинът и работникът помагат за извеждането им;

-*Медицинската сестра* организира оказване на първа долекарска помощ на пострадалите и транспортирането им до болнично заведение;

-заместник - директорите влизат във връзка с близките на пострадалите;

Чрез информационните сайтове на на община Нови пазар и чрез местните средства за масово осведомяване, ръководството на *СУ „Васил Левски“* ще получи допълнителни указания за поведение и действия на населението при земетресение.

След земетресението:

Изчаква се излъчването на информация за затихване на земните трусове и за отминалата опасност. В сградите се влиза само след основен оглед и проверка, направена от компетентни органи. Не се претоварват телефонните линии с ненужни телефонни разговори, правят се кратки съобщения до близки.

За преодоляване на последствията от земетресението при необходимост (*ако има пострадали лица, възникнал е пожар вследствие на труса и др.*) ще се потърси специализирана помощ от частите на ЕСС чрез ЕЕНСП 112 или чрез оперативния дежурен в ОЦ на съответната РС ПБЗН – Нови пазар или от кмета на община Нови пазар, чрез оперативния дежурен в общината.

Работата на *СУ „Васил Левски“* се възобновява след проверка на сградата/те и на изправността на цялото техническо оборудване.

2. Мерки за защита при наводнение

При опасност от наводнение

Директора, подпомогнат от домакина на *СУ „Васил Левски“* при получаване на сигнал за опасност от възникване на наводнение извършва следното:

- Организира дежурство с цел наблюдение територията на обекта за установяване началото на наводнението и поддържа връзка с дежурния служител в Оперативния център на РДПБЗН-Нови пазар и Дежурния по Общ съвет в община Нови пазар;
- Осигурява изпълнението на всички решения, взети от кмета на общината;

- Организира изнасянето на ценно имущество и документи от помещенията , в които има опасност от наводнение;

- Организира временно прекратяване на работата в помещения и участъци, застрашени от наводнение;

- Доуточнява маршрутите и местата за установяване до преминаване на опасността.

- При възможност се изграждат диги от чували с пясък на застрашените участъци

След възникване на наводнение

Директора, подпомогнат от работник поддръжка на *СУ „Васил Левски“* извършва следното:

- Информира персонала и посетителите в обекта;

- Прекратява дейността в обекта;

- Организира своевременно извеждане на пребиваващите и персонала на безопасно място и дава указания за тяхното поведение, съобразно конкретната обстановка; Персонала и пребиваващите се евакуират във високи сгради или високи участъци от местността;

- Прави проверка на изведените хора и ако има липсващи организира издирването им в сградите;

- Организира оказването на долекарска помощ на пострадали, при възможност осигурява храна, вода и подслон на евакуираните;

- Предава информация до дежурния по Общински съвет по сигурност в община Нови пазар или до Оперативния център на РСПБЗН - Нови пазар за обстановката в обекта и при необходимост иска конкретна помощ.

При получаване на сигнал за наводнение *СУ „Васил Левски“* при напускане се спира електроснабдяването и се вземат най-важните документи и ценни вещи.

Напускането на *СУ „Васил Левски“* се ръководи *работник поддръжка.*

След преминаване на опасността завръщането на *персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта* в *помещенията* може да стане след внимателен оглед на терена, сградите, инсталациите, съоръженията и др. и след разрешение от специализираните и компетентни органи. При наличие на наводнени сгради и съоръжения се отводняват.

3. Мерки за защита при снежни бури, поледици и обледявания

Домакинът предупреждава *персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта* за опасността;

- предприемат се мерки за осигуряване на нужната организация по снегопочистване и опесъчаване;

- осигурява се необходимия режим на работа на водните и отоплителни инсталации, за предотвратяване на аварии и усложняване на ситуацията;

- проверява се наличността и състоянието на инструментите за снегопочистване и ако е необходимо, се осигуряват допълнителни инструменти;

Основна задача на персонала при настъпило снегонавяване е да поддържа проходимост на подхода/ите, входа/овете и изхода/ите на *СУ „Васил Левски“*.Същият/те се почистват от сняг и лед ръчно от персонала на училището. г

Непедагогическия персонал *извършва снегопочистване на пътеки и площадки около и в двора на училището.*

Организира се транспортиране на *персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта* до местоживеене, ако обекта се намира в друго населено място или е извън населен район;

При невъзможност за придвижване до местоживеене, се организира настаняването на *персонал, ученици и други пребиваващи на територията на обекта* в подходящи условия и изхранването им до осигуряване на възможността за завръщането им по домовете;

Организира се осигуряването на лекарска помощ при необходимост;

4. Мерки за защита при пожари

При възникване на пожар:

- съобщава се на ЕЕНСП – тел. 112 и на директора на училището за застрашените хора;

- в зависимост от обстановката се известяват други ведомства-електроразпределителни компании, ВиК дружества и др.;

- организира се евакуация на персонал, ученици и други пребиваващи от зоната на пожара на безопасно разстояние.

- изключва се електрическото захранване на етажа (сградата) в която е възникнал пожара;

- започва гасене на огнището на пожара с наличните пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари;

- оказва се първа помощ на пострадалите;

- ръководителят на обекта подпомага с информация органите на ПБЗН след тяхното пристигане;

- осигурява се достъп до огнището на пожара и източниците за вода на специализираната техника на РСПБЗН – работник поддръжка;

При пожар е възможно отделяне на токсични вещества, прах и сажди. За предпазване на персонала и посетителите в обекта се поддържа резерв от индивидуални средства за защита – **Приложение с индивидуалните средства за защита.**

5. Мерки за защита при радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй" или трансграничен пренос на радиоактивни вещества

При възникване на авария в АЕЦ „Козлодуй" персонала на *СУ „Васил Левски"* и посетителите ще бъдат информирани за развитието на аварийната ситуация и последствията от нея и за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки. Указания за поведение и действие ще бъдат получени чрез средствата за масова информация. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще бъдат разпоредени от органите за ПБЗН.

При възникване на радиоактивно замърсяване, което представлява опасност за здравето на пребиваващите в обекта ще се предприемат следните действия:

- ще се провеждат ежедневни инструктажи на персонала за поведение и действие в условия на радиоактивно замърсяване и ще се контролира спазването на предвидените мерки – Иван Стоянов.

- ще се подготви и предостави информация за посетителите – от директора

- ще се извърши херметизация на врати, прозорци, отдушници, климатици с цел недопускане навлизане на радиоактивни вещества в помещенията. Ще се подготвят помещения, които могат да се използват като противорадиационни укрития /приземни и подземни етажи;

- ще се прекратят всички дейности на открито, изискващи събирането на много хора на едно и също място. При необходимост от дейности на открито се провеждат само най-наложителните за кратко време.

- ще се поставят подготвените индивидуални средства за защита или памучно-марлени превръзки;

- ще се осигурят необходимите количества повърхностно-активни вещества за приготвяне на дезактивиращи разтвори – счетоводител. Извършва се ежедневно измиване на пътищата на обекта с вода с цел да не се вдига прах. Вътрешните помещения се измиват с вода и миещи препарати.

- в сградите и помещенията се влиза след почистване /изтупване/ на горните дрехи. *Ще се подготвят и оборудват места за изтупване на връхните дрехи и съхраняването им;*

- ще се осигурят необходимите разтвори и дезактивиращи вещества за обработка на хранителните продукти в залата за кетъринг, които ще се осигурят от домакина. В залата за кетъринг на обекта ще се предлагат само бутилирана вода и консервирани храни.

Йодна профилактика, като защитна мярка, ще се извърши съгласно Критериите за прилагане на защитни мерки, заложени в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването. Таблетките калиев йодид ще бъдат получени от организираните пунктове от кмета на общината и с присъствието на представител на РЗИ-Шумен.

Вземането на йодните таблетки ще се извърши само след решение на Министерството на здравеопазването, т.к те предпазват щитовидната жлеза само от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Йодната профилактика ще се проведе най-малко два часа преди началото на замърсяването.

Вода от водопроводната мрежа ще се използва само ако има разрешение от компетентните органи.

Движението извън сградата ще се извършва само с индивидуални средства за защита.

При трансграничен пренос на радиоактивни вещества ще се вземат следните специални мерки за осигуряване на радиационна защита на населението:

*оповестява се населението за аварията и се разясняват мерките и поведението му при трансграничното радиоактивно замърсяване;

*преминава се в режим на непрекъснато измерване на системите за радиационен контрол;

*привеждат се в готовност силите на единната спасителна система в областта ;

*извършва се йодна профилактика (само след решение на Министерства на здравеопазването);

*извършва се анализ на води, хранителни продукти, фуражи и др. В лабораториите по гамаспектрометричен анализ;

*осигурява се жизнената дейност на населението и добиване на практически умения в условията на радиоактивно замърсяване - използване на консервирани храни и фуражи, пиене на минерална вода, спазване на лична хигиена и хигиена на дома и населеното място, преминаване на специален режим на пречиствателните станции, неизползване на открити водоеми и др.

6. Мерки за защита при замърсяване с опасни химични вещества вследствие авария в съседен обект.

Обектовият щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия под ръководството на председателя на щаба извършва следното:

- Организира събиране на информация за часа на аварията, вида и количеството на изтеклите /изхвърлените/ в околната среда токсични вещества, посоката и скоростта на вятъра и вертикалната устойчивост на въздушните маси, отдалечеността на обекта;

- Незабавно оповестява персонала и посетителите и дава указания за поведение и действия;

Ако параметрите на аварията позволяват извеждане от сградата :

- Организира максимално бързото извеждане на хората от сградата и застрашения район в посока перпендикулярна на разпространението на токсичния облак на безопасно място съгласно указанията на специализираните органи. Придвижването се извършва с наличните транспортни средства или пеша.

- Организира своевременното раздаване на наличните ИСЗ и памучно-марлени превръзки за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутрализиране на опасните вещества;

- Осигурява първа долекарска помощ при необходимост и взема мерки за транспортиране на пострадалите до болнично заведение.

Ако параметрите на аварията не позволяват извеждане от сградата:

- Организира своевременното затваряне на вратите, прозорците, отдушниците и херметизирането на предварително определените за целта помещения с подръчни средства и материали;

- Организира своевременното раздаване на наличните ИСЗ и памучно-марлени превръзки за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутрализиране на опасните вещества;

- Осигурява първа долекарска помощ в случаите, когато има обгазени и пострадали и взема мерки за транспортирането им в болнично заведение.

Действия след приключване на аварията:

- Проветряват се всички помещения, при необходимост се изискват замервания на въздуха за опасни вещества от специализираните органи.

- Извършва се измиване на коридори, помещения и съоръжения с вода и миещи препарати

IV. Разпределение на задълженията, отговорните структури и лицата за изпълнение на предвидените мерки.

Всички дейности по защитата на работещите и посетителите в *СУ „Васил Левски“* при бедствия и аварии се основават на предварително създадената организация и предвидените лица за извършване на превантивни, спасителни, евакуационни дейности и изпълнение на неотложни аварийно-възстановителни работи чрез сформирания Щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия на *СУ „Васил Левски“* под ръководството на Иван Стоянов *секретар* на Обектовия щаб за изпълнение на плана определено със Заповед *(Приложение №1).*

Задачите на Обектовия щаб са:

- Да създаде организация за управление на обекта в бедствени ситуации.
- Да планира превантивни мероприятия и организира тяхното изпълнение.
- Да организира и проведе предвидените защитни мерки за работещите и пребиваващите в зависимост от ситуацията
- Да координира и взаимодейства със съставните части на единната спасителна система.

Отговорно лице за задействане на плана: Даниела Иванчева Ангелова - *председател на Щаба*

При настъпване на извънредна ситуация незабавно се уведомява *(схема за оповестяване Приложение №9)* Председателя *(зам.председателя)* на Обектовия щаб за изпълнение на плана и по негово разпореждане – членовете на аварийно-спасителната група.

По нареждане на *председателя на щаба*, *портиерът* оповестява за опасността работещите и посетителите в обекта чрез: *по телефона, устно* .

За свеждане до минимум на условията за възникване и намаляване на последиците от бедствия и аварии на територията на обекта ще се извърши:

- изпълнение на превантивни мерки– *провеждане на обучение на работещите за защита при бедствия, провеждане на тренировки по изпълнение на Плана за защита при бедствия, инструктажи. Приложение №10 и Приложение №11*
- сформиране на Обектов щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия и обучение на членовете на щаба за ръководство на дейностите по защита на работещите в обекта *(Заповед за сформиране на Обектов щаб Приложение №1, Списък на членовете на щаба Приложение №3)*
- За подпомагане на щаба и извършване на конкретни дейности при бедствия и техногенни аварии се създава, обучава и поддържа в готовност аварийно-спасителна група *(Заповед за създаване на аварийна група Приложение №2, Списък на членовете на групата Приложение №4)*;
- създаване на организация за своевременно информиране на работещите и посетителите в обекта при възникване на кризисна ситуация и евакуирането им от застрашената зона.

Планът за защита при бедствия се въвежда в следните случаи:

- при възникване на бедствие или авария засягащи територията на обекта;
- при въвеждане на национален, областен или общински план за защита при бедствия.

V. Ресурси, необходими за изпълнение на предвидените защитни мерки

1. Финансово осигуряване

В изпълнение на чл. 61 т.3 от Закона за защита при бедствия мероприятията по реализацията и усвояването на Плана за защита при бедствия се осигуряват от бюджета на училището чрез предварително планиране на непредвидени разходи – училището разполага със средсва за закупуване при необходимост

2. Комуникационно осигуряване

Комуникационното осигуряване се осъществява на базата на: *мобилни телефони*

3. Материално-техническо осигуряване

Училището разполага с инструменти, материали (инертни и др.), както и средствата за оказване на първа помощ. В Приложение №7 са посочени съответните количества.

Складът с наличното имущество необходимо за провеждане на аварийно-спасителни работи се намира до медицинския кабинет. Ключ от помещението се намира *при работник подръжка.* Отговорник за раздаване на имуществото от склада е Красимир Петков.

VI. Време за готовност за реагиране на Обектовия щаб и на аварийно-спасителната група.

Оповестяване на Щаба се извършва съгласно Приложение №9.

Щабът се оповестява:

- при опасност, породена от авария, бедствие /т.е. при реална обстановка/;
- при провеждане на учение по Плана на Щаба ;
- при проверка на готовността на Щаба;

Времето за явяване на определеното работно мястов кабинета на директора на членовете на щаба след оповестяване е както следва:

- в работно време незабавно;
- в извънработно време *до 60 минути*

При силно земетресение за начало на оповестяване на членовете на щаба се счита затихването на последния силен трус.

Оповестяване на аварийно-спасителната група се извършва съгласно Приложение №9

Времето за явяване в кабинета на директора на членовете на аварийно-спасителната група след оповестяване е както следва:

- за дежурната смяна - незабавно;
- за всички останали – *до 60 мин;*

Аварийната група се оповестява от директора. Аварийната група се събира в кабинета на директора и започва незабавно провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи под ръководството на домакина.

Ръководството на действията при бедствия или авария се извършва от Даниела Иванчева Ангелова - *председател на Обектовия щаб,* а при отсъствие или невъзможност от Цветелина Славчева Гочева - *зам. председател на Обектовия щаб*

В случай че има жертви, пострадали, необходимост от евакуация от високи етажи и други особени случаи и при участие на професионални и доброволни формирования, ръководството се извършва от Даниела Иванчева Ангелова - *председател на Обектовия щаб, при отсъствие* - Цветелина Славчева Гочева - *зам. председател на Обектовия щаб*
до пристигането на специализирани екипи и се продължава с действия под ръководството на общия ръководител на спасителните работи.

VII. Взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

При настъпване на извънредни ситуации, при които Щабът на *СУ „Васил Левски"* не може да се справи самостоятелно, *директорът* незабавно ще потърси помощ от частите на единната спасителна система чрез Дежурния на РС ПБЗН - Нови пазар или чрез ЕЕНСП 112 (Приложение №9)

Взаимодействието се осъществява от председателя на щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия или определено от него лице. Координацията се осъществява по време, място и задачи. На пристигналите екипи се оказва помощ със специалисти и налична техника. Предоставя се информация която съдържа:

- обстоятелствата по възникването на бедствието/аварията;
- опасни вещества отделени вследствие на бедствието/ аварията
- засегнати участъци в обекта и помещения, в които се предполага, че има хора;
- предприетите действия до този момент;

VIII. Заключителни разпоредби

1. Персоналът на обекта задължително се запознава със съдържанието на Плана за защита при бедствия срещу подпис. Приложение №5

2. Веднъж годишно се провежда обучение на работещите за защита при бедствия. Приложение №11

3. Веднъж годишно се провежда тренировка с личния състав на обекта за усвояване на Плана за защита при бедствия. Приложение №10

4. Планът се актуализира при промяна на инфраструктурата на обекта, при организационни промени в обекта, при кадрови промени и при промени в наименования и телефонни номера на структурите по взаимодействие.

5. Планът за защита при бедствия е изготвен в два екземпляра - един за обекта и един за Община Нови пазар.

Изготвил : Цветелина Гочева

/Заместник директор/

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1.Заповед за създаване на Обектов щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия (*актуализира се минимум веднъж годишно или при промяна на обстоятелствата)* *Приложение №1*

2. Заповед за създаване на аварийно-спасителна група (*актуализира се минимум веднъж годишно или при промяна на обстоятелствата)* *Приложение №2*

3. Списък на членовете на Обектовия щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия с адреси и телефонни номера. *Приложение №3*

4. Списък на членовете на аварийно - спасителната група с адреси и телефонни номера. *Приложение №4*

5. Списък на служителите работещи в *СУ „Васил Левски“*, запознати с Плана за защита при бедствия. *Приложение №5*

6.Телефонен указател на отговорни институции и длъжностни лица. *Приложение №6*

7. Списък на видовете имущество. *Приложение №7*

8.Таблица със сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия. *Приложение №8*

9. Схема за оповестяване. *Приложение №9*

10. Примерен протокол от провеждане на тренировка по изпълнение на Плана за защита при бедствия. *Приложение №10*

11. Примерен протокол от проведено обучение на персонала за защита при бедствия. *Приложение №11*

12. Макросеизмична скала за определяне силата на земетресенията (Медведев-Шпонхоер-Карник-1964) *Приложение №12*

13. Задължения на аварийно-спасителната група *Приложение №13*

СУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ" – гр. НОВИ ПАЗАР
ул. „Кирил и Методий" 15, п.к. 9900,
e-mail: info-2700047@edu.mon.bg

Приложение №2

З А П О В Е Д
№74–74/23.09.2026 г.

На основание *чл.258 и 259 ал.1 от ЗПУО, чл. 31 от Наредба №15от 22.07.2019г.* и чл. 36(1) т.3 от Закона за защита при бедствия за изпълнение на неотложни аварийно – възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и извънредни ситуации на територията на СУ «Васил Левски»

НАРЕЖДАМ :

1. Да се сформира **аварийно- спасителна група** в състав:

Ръководител: Станислав Симеонов - учител
Членове:
1. Йорданка Иванова - ст. учител
2. Деан Чилиев - ст. учител
3. Ивайло Стойчев - ст. учител
4. Цеца Бъчварова - портиер

2. На основание чл. 36(2) т.5 от Закона за защита при бедствия да се организира обучение на личния състав на групата.

3. Оповестяването на аварийно-спасителната група за привеждане в готовност се извършва в съответствие с предварително утвърдена схема чрез портиера.

4. След оповестяването членовете на групата да се явят *до 60 минути* в района на *портала.*

Настоящата заповед да се доведе до знанието на упоменатите лица за сведение и изпълнение. Лицата да се запознаят със заповедта срещу подпис.

Контрол по изпълнението на настоящата Заповед възлагам на Цветелина Гочева ЗДУД

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА

Средно училище гр. Нови пазар Васил Левски

Средно училище гр. Нови пазар

ДИРЕКТОР
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЩАБ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА
ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ :

СУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ" – ГР. НОВИ ПАЗАР
ул. „Кирил и Методий" 15, п.к. 9900,
e-mail: info-2700047@edu.mon.bg

Приложение №1

З А П О В Е Д
№73 – 73/23.09.2026 г.

На основание *чл.258 и 259 ал.1 от ЗПУО, чл.31 от Наредба №15от 22.07.2019 г.* и чл.36(1), т.3 от Закона за защита при бедствия с оглед поддържане в готовност на сили за управление на НАВР при възникване на бедствия на територията на *СУ „Васил Левски"*

НАРЕЖДАМ :

1. За общо ръководство, координация и контрол на дейностите по защита на *персонала, учениците и пребиваващите* в *СУ „Васил Левски"*. да се сформира Обектов щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия в състав:

Председател: Даниела Ангелова- директор
Зам. председател: Цветелина Гочева – ЗДУД
Секретар: Иван Стоянов - ст. учител

Членове:

1. Станислава Валериева Стоянова – ст. учител
2. Красимир Кирилов Петков – Работник поддръжка
3. Йорданка Георгиева Йорданова – мед. сестра
4. Денислав Пламенов Вълков - учител
5. Станимир Иванов Комитов - ст. учител

След оповестяване членовете на щаба да се явят в *кабинета на директора на втори етаж сграда среден и горен курс.* - в работно време незабавно, в извънработно време *до 60 минути* от часа на оповестяване.

За работно място на Щаба определям *кабинета на директора*

Телефони за връзка с Щаба: 0885302756

Настоящата заповед да се доведе до знанието на упоменатите лица за сведение и изпълнение. Лицата да се запознаят със заповедта срещу подпис.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Цветелина Гочева - ЗДУД

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Средно училище град Нови пазар „Васил Левски"

ДИРЕКТОР
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЩАБ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА
ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ :

Приложение №3

СПИСЪК
НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОБЕКТОВИЯ ЩАБ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ В *СУ „Васил Левски“*

№	Длъжност в Обектовия щаб	Име, фамилия	Длъжност	Домашен адрес	Домашен и мобилен телефон
1	2	3	4	5	6
	I. РЪКОВОДСТВО				
1	Председател	Даниела Ангелова	директор	Ул. „Цар Освободител“ 8	0876339954
2	Зам. председател	Цветелина Гочева	зам.директор	Ул. „Цар Симеон“ 46	0878701519
3	Секретар	Иван Стоянов	ст.учител	Ул. „Самуил“ 5	0893342231
	II. ЧЛЕНОВЕ НА ЩАБА				
1	Член	Станислава Стоянова	ст.учител	Ул. „Дунав“ 36	0899154905
2	Член	Красимир Петков	домакин	Ул. „Стара планина “ 6	0899610105
3	Член	Йорданка Йорданова	мед.сестра	Ул. „Стара планина“ 2	0899613565
4	Член	Денислав Вълков	учител	Ул. „Чавдар Войвода“ 3	0897903044
5	Член	Станимир Комитов	ст.учител	Ул. „Шейново“ 19	0898480101

Приложение №4

СПИСЪК
НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА АВАРИЙНО-СПАСИТЕЛНАТА ГРУПА В СУ„Васил Левски”

№	Длъжност в аварийната група	Име, фамилия	Длъжност	Домашен адрес	Домашен и мобилен телефон
1	2	3	4	5	6
	I. РЪКОВОДСТВО				
	Ръководител	Станислав Симеонов	учител	гр. Каспичан, ул. „Мадарски конник“ 117	0895641216
	II. ЧЛЕНОВЕ				
1	Член	Цеца Бъчварова	портиер	Ул. „Цар Борис“ 33	0896297323
2	Член	Йорданка Иванова	старши учител	Ул. „Хаджи Димитър“ 42, вх. Б	
3	Член	Деан Чилиев	старши учител	Ул.“ Сливница“ 2А	0888320802
4	Член	Ивайло Стойчев	огняр	Ул. „Хаджи Димитър“ 42, вх. 1, ет.2, ап.4	

Приложение № 6

Т Е Л Е Ф О Н Е Н У К А З А Т Е Л
НА ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ И ФИРМИ

№	Ведомство, фирма	длъжност	Сл.телефонен номер	GSM
1	2	3	4	5
1.	**РД „ПБЗН” - Шумен**	Началник	054/854395	0894412100
		Дежурен / ОЦ /	054/800617	0886404127
2.	**РС „ПБЗН” – Нови пазар**	Началник РС”ПБЗН” – Н. Пазар	0537/22309	0894412291
		Дежурен	0537/ 27474	-
3.	**ОД на МВР - Шумен**	Директор	054 / 854220	0887750258
		Дежурен	054 / 800588	-
		Централа	054 / 800676	-
		Пресцентър	054 / 854281	-
4.	**РУП - Нови пазар**	Началник РУП - Нови пазар	0537 / 22251	0898787210
		Дежурен	0537 / 22252	-
3.	АПИ - ОПУ Шумен	Директор	054/800815	0887557117
		Дежурни телефони	054/800820; 054 / 800822	0885115575
4.	РПС Нови пазар	Ръководител-гл.спец. РПС Нови пазар	0537/22025	0885199005
5.	„Пътно поддържане - Нови пазар” ООД	Управител	-	0889516788
		Ръководител транспортна дейност	-	0885373721
6.	„ Енерго - Про Мрежи ” АД – МИР Нови пазар	Отговорник МИР	-	0889232262
		Национален авариен номер	070016161	
7.	ЕР – Нови пазар към „В и К” Шумен	Ръководител ЕР	-	0898774802
		Денонощно оперативно дежурство	-	0898774808 0898770240 0898774823
8.	РЦСМП – Нови пазар	Управител	0537 / 25705	0889268721
9.	МБАЛ „ Д-р Добри Беров ”	Управител	0537 / 22092	0879892220
1	2	3	4	5

10.	„ Овергаз Мрежи „ АД – Сервизен център 3	Мениджър	0537 / 22134	0882173429
		Национален авариен номер	080011211	
11.	РИОСВ - Шумен	Директор	054/856500	0885750275
12.	РЗИ - Шумен	Директор	054/ 800203 054 / 800727	0886133611
13.	ХТР Шумен на„Напоителни системи” ЕАД, клон „Черно море”	Управител	054/800513	0889040434
		Дежурен	054/833177	-
14.	Басейнова дирекция „Черноморски район”- Шумен	Директор	054 / 800907	0888885835
15.	ТП”ДГС-Нови пазар”	Директор	-	0882353399
16.	Пощенска станция – Нови пазар	Началникк	0537 / 22005 0537 / 22019	-
17.	Областна управа	**Дежурен ОСС**	054 / 875509	0886727285
		Гл експерт „ ОМП и ССИ ”	054 / 862936 054 / 861276	0888298764
		Областен управител	054 / 869985	

ОТГОВОРНИ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА В ОБЕКТА

-ДИРЕКТОР НА ОБЕКТА
ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА – 0876339954
-ПОРТИЕР
ЦЕЦА БЪЧВАРОВА – 0896297323

СПИСЪК
на видовете имущество

№	ВИДОВЕ ИМУЩЕСТВА	МЯРКА, /бр., кг., л/	КОЛИЧЕСТВО
1	2	3	4
1.	**Индивидуални средства за защита**		
1.1	Противогази –ГП1	-	-
1.2	Респиратори с комбиниран филтър	-	-
1.3	Полумаски	бр.	500
1.4	Въздушно-дихателен апарат	-	-
1.5	Ботуши	бр.	10
1.6	Ръкавици	бр.	10
1.7	Каски	-	-
1.8	Специализирани облекла	-	-
2.	**Медицинско имущество**		
2.1	Санитарни чанти	бр.	1
2.2	Носилки	бр.	1
2.3	Шини	бр.	2
2.4	Бинт	бр.	За първа необходимост
2.5	Памук	бр.	4
2.6	Лекарства	бр.	За първа необходимост
3.	**Пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожар**		
3.1	Противопожарни одеяла	бр.	3
3.2	Пожарогасители - прахови	бр.	13
3.3	Пожарогасители- водни	бр.	10
3.4	Други	-	-
4.	**Друго имущество**		
4.2	Гребла	-	
4.3	Кирки		

	Лопати	бр.	2
	Тупалки		
5.	**Материали**		
5.1	Пясък	кг.	100
5.2	Сол	кг.	10
5.3	Адсорбенти		
6.	**Транспортни средства**		
7.	**Малогабаритна техника**		

СИГНАЛИ за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на Република България
Сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на страната са:

- „Национален сигнал за тревога";
- „Национален сигнал за край на тревогата";
- „Въздушна опасност";
- „Отбой от въздушна опасност".

Те се разпространяват и излъчват посредством:

- Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия чрез акустични сирени;
- Подсистема на автоматизираната система за оповестяване на ГД ПБЗН чрез електромеханични сирени;
- Програмите на БНТ, БНР, операторите на радио и телевизионни програми с национално и регионално покритие;
- Радио-ретранслационните възли / уредби, инсталирани в населените места;
- Локалните автоматизирани системи за оповестяване, експлоатирани в потенциално опасните обекти.

Видът и акустичните характеристики на посочените сигнали са дадени в таблицата.

№	Наименование на сигнала	Описание	По какво се предава	Бележки
1.	„Национален сигнал за тревога"	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 мин. със скокообразно изменение на честота от 700 до 1000 херца с период на повторение 8 секунди.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се при бедствие, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
2.	„Национален сигнал за край на тревогата"	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 минути с честота 450 херца.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се след преминаване на опасността от бедствието, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
3.	„Въздушна опасност"	Непрекъснат вой от акустични и електромеханични сирени с продължителност 3 минути с плавно изменящ се звук през 15 секунди с честота от 100 до 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се при необходимост и ежегодно на 2 юни за отдаване на почит на Христо Ботев и на загиналите за свободата на България.
4.	„Отбой от въздушна опасност"	Непрекъснат вой от електромеханични сирени с продължителност 3 мин. с честота 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се след преминаване на опасността от въздушно нападение.

СХЕМА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ЩАБА, АВАРИЙНО-СПАСИТЕЛНАТА ГРУПА И ПОСЕТИТЕЛИТЕ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ

В

Средно училище „Васил Левски“

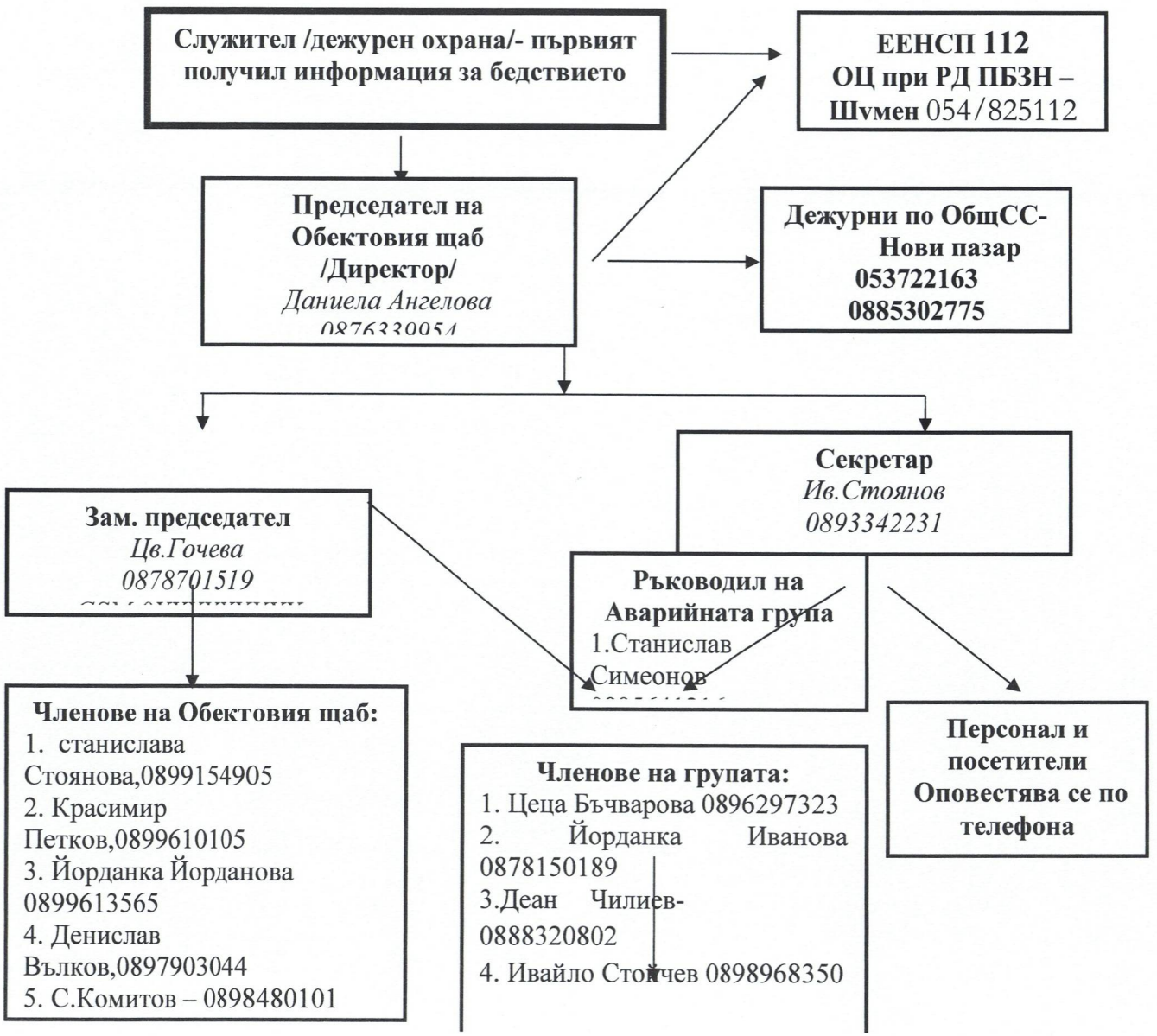

Приложение №10

ПРОТОКОЛ

(примерен образец)

Днес ..... 20.... г. в изпълнение на заповед № ...../……20.... г. *директора*..... на СУ «Васил Левски», съгласно чл.36, ал.2, т.2 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), се проведе тренировка на персонала по изпълнение на Плана за защита при бедствия на пребиваващите.

Тема на тренировката: .....

Цел на тренировката: да се подобрят уменията и се повиши готовността за действие на работещите при ..... *(земетресение, пожар, наводнение, хим. замърсяване, радиационна авария в АЕЦ «Козлодуй»).*

Тренировката се проведе от ..... часа до ..... часа на територията на ....

В тренировката взеха участие ….. бр. работници и служители от ....*(етаж, отдел, сектор, аварийната група на обекта..... и др.)*

Бяха отработени следните учебни въпроси:

1. *Оповестяване на персонала*
2. *Оценка на обстановката*
3. *Провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи-практическо изпълнение.*

Тренировката премина в следния ред: *(описват се основните мероприятия според Плана за съответното бедствие)*

- ..... *(Пример: При усещане на земетресението дежурния охранител уведомява директора. Директорът организира евакуацията на работещите и посетителите в обекта след преминаване на първия трус.)*
- ..... *(Евакуацията на работещите в обекта бе обявена чрез ..... (локална сирена, звънец, обхождане на стаите от дежурния охранител, по телефона.....)*
- ..... *(Евакуацията от сградата завърши за ..... минути. Персоналът се събра на сборния пункт за евакуация, където бе извършена проверка на излезлите от .....кого се прави проверката??? и резултата бе докладван на директора.*
- ..... *(След края на евакуацията аварийната група извърши обход в сградата за търсене на пострадали и установяване на щетите)*
- ..... *(Описват се и други специфични мероприятия за обекта – спиране на газ, електричество, помпи и др.)*

След отработване на учебните въпроси, ръководителят обяви край на тренировката.

На проведения анализ ръководителят направи разбор на действията и поведението на служителите при изпълнение на поставените задачи и даде …… (*отлична, много добра, добра, задоволителна, слаба)* оценка на действията на персонала и аварийната група и направи следните изводи:

- При изпълнение на практическите действия участващите притежават съответните умения и навици за справяне с възникналата извънредна ситуация в обекта;
- ....

Като слабост в организиране и провеждане на тренировката може да се отчете, следното:

- ....

(Пример: - при излизането си служителите не се събраха на Сборния пункт; не се спазваше схемата за евакуация; Плана за защита при бедствия не е актуализиран своевременно в съответствие с настъпилите кадрови промени,промени в актуалните наименования и телефони за връзка на регионалните структури, нормативната база и т.н.)

Изготвил протокола:

(.....)

Ръководител на тренировката:

(.....)

……..20….. г.

гр. (с) ……

Приложение №11

ПРОТОКОЛ

(примерен образец)

Днес ..... 20…г. в изпълнение на заповед № ...../……20..г. на *.директора*..... на СУ»Васил Левски», съгласно чл.36,ал.2, т.5 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), се проведе обучение на персонала за защита при бедствия на тема: .....
..... с учебни въпроси:

1. .....
2. .....
3. .....

Занятието се проведе от ..... часа до ..... часа в .....

На занятието присъстваха … бр. служители от .....
.....*(отдел, сектор, аварийната група на обекта..... и др.)*

Ръководител на обучението ....., на длъжност …….....в .....

Лектори:

1. .....
(име и фамилия, длъжност, организация)
2. .....
(име и фамилия, длъжност, организация)
3. .....
(име и фамилия, длъжност, организация)

Изготвил протокола:
(.....)

Ръководител на обучението:
(.....)

……..20……г.
гр. (с) ……

МАКРОСЕИЗМИЧНА СКАЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ СИЛАТА НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЯТА (МЕДВЕДЕВ-ШПОНХОЕР-КАРНИК – 1964 г.)

МШК-64

I СТЕПЕН	**Незабележимо.** Не се усеща от хората.
II СТЕПЕН	**Едва забележимо.** Разтърсването може да бъде усетено само от отделни хора, намиращи се в покой в постройки, особено по високите етажи.
III СТЕПЕН	**Слабо.** Земетресението се усеща от малцина, намиращи се в здания. Разтърсването е подобно на това, което се усеща при преминаване на лек автомобил: полюшване или леко треперене. Много слабо разклащане на висящи предмети, по-силно на високите етажи.
IV СТЕПЕН	**Усеща се от по-голяма част от населението.** В зданията трусът се усеща от мнозина, на открито от отделни хора. Някой се пробуждат от сън. Наподобява сътресение от тежко натоварен камион. Не поражда уплаха. Прозорци, врати и съдове звънят, мебелите треперят, подове и стени скърцат, висящи предмети се люлеят леко.
V СТЕПЕН	**Силно.** Трусът се усеща от всички в здания и мнозина на улицата. Някой хора се изплашват и избягват на открито. Голяма част от хората се събуждат. Разтърсването прилича на удар, предизвикан от падане на тежък предмет в къща. Свободно окачени предмети се люлеят, някой предмети се преместват или падат. Вратите и крилата на прозорците се отварят и затварят с удряне. От напълнени отворени съдове може да се изплиска течност. Рядко се образуват тънки пукнатини в мазилката на паянтови и стари здания.
VI СТЕПЕН	**Изплашващо и причиняващо леки повреди на здания.** Усеща се от всички хора в постройки и на открито. Много хора, намиращи се в здания, се уплашват и побягват навън. Отделни хора губят равновесие. Съдове, книги и други малки предмети падат. Възможно е движение на тежка мебел. Домашните животни са силно обезпокоени. Малки камбани звънят. Дървета и стълбове забележимо се клатят. Във всички здания са възможни тънки пукнатини в мазилката и откъсване на малки парчета от нея, както и пукнатини в комини и падане на част от тях. Възможни са промени в дебитите на извори, единични свличания по стръмни склонове, образуване на пукнатини във влажни почви.
VII СТЕПЕН	**Повреди в зданията.** Настъпва обща тревога – болшинството са уплашени и побягват навън, много хора трудно се удържат на крака, усеща се и от водачите на автомобили в движение. Повалят се и се преместват предмети, във водните басейни се образуват вълни и водата се размътва. Дебитът на изворите се изменя. Кладенците изменят водното си ниво. Отделни случаи на свличания по речни брегове и крайпътни участъци. Постройките с подсилена конструкция и

	дървените къщи получават дребни пукнатини върху мазилката и се откъсват малки парченца от нея. Постройките с печени тухли, панелни сгради, постройки с носеща конструкция получават малки пропуквания на стените и комините и срутване на част от последните. Каменните и кирпичени постройки получават тежки повреди – големи пропуквания на стените и срутване на част от комините. Звънят големи камбани. Могат да се нарушат съединителни части на тръбопроводи. Дървета и стълбове се клатят силно.
VIII СТЕПЕН	**Тежки повреди на здания и паника.** Изпитват безпокойство даже хора, управляващи превозни средства. В зданията се премества и понякога преобръща тежката мебел, част от висящите лампи се повреждат. Постройките с подсилена конструкция получават малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Много от обикновените тухлени здания получават повреди като срутване на комините, големи пукнатини в стените, някой от тях могат да получат частични обрушвания. Много от селските постройки от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от зданията се срутват. Нарушаване на връзки в тръбопроводи. Ограничени срутвания край пътищата и реките. В почвата се появяват пукнатини, възможни са и в асфалта. Променят се дебита и нивото на водоизточниците.
IX СТЕПЕН	**Всеобща паника сред хора и животни, всеобщи повреда на зданията и много разрушения.** Широки и дълги пукнатини в терена. Чести свличания и сривания на земни маси. Появяват се или пресъхват извори. В отделни случаи се изкривяват железопътни релси и повреди на пътните платна. Паметници и колони се повалят. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават зеещи пукнатини върху стените, до разрушаване на конструктивни възли и срутване на части от зданията. Постройките с печени тухли, панелни сгради, постройки с носеща конструкция претърпяват повреди, като част от сградите се срутват. Някои сгради се разрушават до основи.
X СТЕПЕН	**Значителни до пълни разрушения на повечето сгради.** Разкъсвания и изкривявания на подземни тръбопроводи. Изкривявания на ж. п. релси. Пътните платна добиват вълниста повърхност. Широки пукнатини и разкъсвания на почвата, големи каменопади и движение на свлачища. Образуват се нови езера. Възникват сериозни повреди в бентовете, насипите, язовирите, както и тежки повреди на мостовете.
XI СТЕПЕН	**Унищожаващо.** Невъзстановими повреди се получават и в най-добре конструираните здания, подземни и наземни съоръжения. Значителни деформации на земната повърхност, разкъсвания и разломявания с метрови амплитуди. Повсевместни обрушвания на земни и скални маси.
XII СТЕПЕН	**Променящо земния пейзаж.** Всички сгради са унищожени. Повърхността на земята претърпява дълбоки преобразувания. Образуват се водопади, реките променят направленията и руслата си, изчезват и се появяват водоеми.

Практически важни потенциални ефекти и последствия от земетресение при различна степен сеизмична интензивност (ефектите и последствията при по-висока интензивност включват всички изредени за предходната степен):

6-та степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник (МШК):

- поява на необходимост от мерки за опазване на обществения ред ("изплашващо" въздействие)

7-ма степен по МШК:

- повишен риск от автопроизшествия по време на труса;
- къси съединения по електропреносната мрежа по време на труса;
- в планински райони: нарушена проходимост в участъци от пътни платна и ж. п. трасета;
- ранени хора (очаквани единични случаи)

8-ма степен по МШК:

- трудно контролируемо поведение на хора и животни;
- висок риск от автопроизшествия, както по време на труса, така и след него;
- ранени, възможни са и смъртни случаи;
- пожари в ограничени размери;
- прекъсване на електроподаване, евентуално и на телефонни линии;
- активизиране на свлачища;
- напълно непроходими участъци на транспортни артерии (свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.);
- възможни технологични аварии;
- възможни аварии по тръбопроводи

9-та степен по МШК:

- наличие на пожари, наводнения;
- смъртни случаи;
- прекъснато електроснабдяване на големи територии;
- възможни прекъсвания на водо- и газоподаване;
- напълно неизползваеми транспортни артерии;
- опасност от епидемии;
- наложителна необходимост от медицинско обслужване, подслони, завивки, храна, вода, осветителни и отоплителни прибори

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА АВАРИЙНО-СПАСИТЕЛНАТА ГРУПА

- Да организира непрекъснато наблюдение при обявена опасност от бедствия и аварии в района на обекта
- Да обходи района на обекта веднага след бедствие или авария и да осигури първата информация за пострадали и състоянието на сгради и съоръжения;
- Да подпомага Щаба за изпълнение на плана при изясняване на цялостната обстановка след бедствие или авария
- Да информира своевременно Щаба за възникнали промени в обстановката
- Да оказва долекарска помощ на пострадали с наличните медицински материали
- Да подпомага изпратените медицински екипи в усилията им за спасяване живота на пострадалите.
- Да съхранява и обслужва наличните индивидуални средства за защита (ИСЗ), съгласно дадените указания;
- Да води точен отчет на наличните и полагащите се ИСЗ;
- Да създаде необходимата организация за бързото получаване и раздаване на ИСЗ;
- Да изготвя списъци с размерите на необходимите ИСЗ, които да се актуализират
- Да осигури подръчни средства за защита (памучно-марлени превръзки, кърпи при липса на ИСЗ).

Ако има изградено защитно съоръжение (скривалище или противорадиационно укритие):
- Да поддържа изграденото защитно съоръжение съгласно инструкциите;
- Да направи разчет и разпределение на персонала за настаняване в помещенията на защитното съоръжение при необходимост;
- Да подготвя в случай на необходимост защитното съоръжение за експлоатация;
- Да следи за реда и дисциплината в защитното съоръжение, когато то се използва по предназначение;

Ако няма изградено защитно съоръжение, при необходимост:
- Да определи подходящи за херметизиране помещения в сградата;
- Да организира при необходимост бързото затваряне на вратите, прозорците и отдушниците в сградата;
- Да раздаде предварително осигурените подръчни средства за херметизиране на помещенията ;- Да организира при необходимост бързото херметизиране на предварително определените помещения;
- Да следи за реда и дисциплината в херметизираните помещения, когато те се използват по предназначение.